

Večernik

Leto V. (XII.), šte. 3

Maribor, ponedeljek 5. januarja 1931

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri pošnem ček zav. v Ljubljani št. 11.409
Vela mesečno prejemna v upravi ali po pošti 10 Din dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifu
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelek »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Francosko-angleška gospodarska antanta

Velevažen dogodek v evropski politiki, ki pomeni konec revizionistične kampanje in utrditev sedanjega posestnega stanja v Evropi

PARIZ, 5. januarja. Vest, da se vrše pogajanja med Anglijo in Francijo za sklenitev finančne antante, je napravila v vseh gospodarskih in političnih krogih silen vtis. S temi pogajanjmi se je Anglija odrekla dosedanjemu načelu v svoji zunanji politiki, da se popolnoma osamosvoji od evropskega kontinenta in vodi čisto samostojno zunanjo politiko. Ministrski predsednik Macdonald je iskal sicer v tej smeri stikov z Ameriko in skušal ustvariti ameriško-angleško gospodarsko in politično zvezo, vendar pa se mu ta načrt vsled gospodarskih nasprotij ni posrečil. Preprečila pa je ta načrt tudi velika kriza, ki se vedno bolj pojavlja v Angliji in Ameriki. Kriza v angleški industriji je prisilila angleško vlado, da se nasloni na finančno najmočnejšo državo v Evropi — Francijo, ki je ostala od gospodarske krize skoro nedotaknjena, zbrala ogromne zaloge zlata ter se je njeni gospodarski premoči pridružila tudi politična nadmoč.

V takih razmerah Angliji ni ostala druga pot, kakor da se obrne na Francijo. Pogajanja za gospodarsko sodelovanje med obema glavnima velevladstima so uspela, kar dokazuje tudi dejstvo, da je Francija znižala svojo obrestno mero od 2 in pol na 2 odstotka, kar je znatno ublažilo tudi denarno napetost na angleškem trgu.

Jules Sauerwein objavlja v »Matinu« zanimive podatke o namenih francosko-angleške gospodarske antante in pravi, da je bil dosežen dalekosežen sporazum med obema državama, ki bo imel tudi na političnem polju velike posledice. Z gospodarskim sporazumom med Francijo in Anglijo je namreč definitivno pokopana vsaka nada na revizijo mirovni pogodbe ter za dolgo časa zagotovljeno sedanje posestno stanje v Evropi. Francija je pripravljena pomagati tudi drugim državam v Evropi, da se gospodarsko opomorejo, toda te države morajo opustiti vse zahteve po reviziji mirovni pogodbe.

Na vsak način je pojav Anglije v evropski politiki velevažen dogodek, ki bo gotovo koristil svetovnemu miru ter mogočno brzdal revizionistično agitacijo. Tako se proti vsemu pričakovanju zopet uveljavlja gospodarsko in politično sodelovanje med Francijo in Anglijo, ki je pokazalo svoje dobre sadove že v svetovni vojni in bo tudi po vojni obvarovalo Evropo pred novimi presenečenji. Angleško-francoski gospodarski sporazum bo imel ugoden vpliv tudi na gospodarski položaj v Evropi, od česar bodo imele koristi vse evropske države.

ŽENEVA, 5. januarja. Evropske velesile so se sporazumele, da bo na januarjskem zasedanju Sveta Društva narodov imenovan češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš za predsednika prihodnje razorožitvene konference, ki se bo sestala dne 1. februarja 1932 v Ženevi. Proti prvotnemu namenu, da bi se vršila razorožitvena konferenca na Dunaju, je protestiralo tajništvo Društva narodov.

Fašistična internacionala

Glasilu mladih italijanskih fašistov »Antievropa« je nedavno objavilo članek, ki napoveduje organiziranje novega evropskega političnega pokreta, fašistično internacionalo. Ta napoved sicer ni nova, vendar pa tako precizno in korektno, kakor sedaj, še ni bila izrečena in vsi znaki tudi kažejo, da mislijo italijanski fašisti s tem resno. Ker živimo Slovenci in sploh Jugoslovani na ozemlju, ki je v najtesnejših stikih z vsemi evropskimi pokreti in njihovimi uplivi, nas mora seveda zanimati tudi ta, ki prihaja iz tistega Rima, v katerem vlada danes najbrutalnejši nacionalizem, največje nasprotje internacionalizma.

S tem poslednjim je pa tudi že povedano, da je združevanje obeh pojmov, fašizma in internacionalizma, največji paradoksim, ki more nastati samo v sedanjem zbeganem času in samo v tistem fašističnem Rimu, ki družni mogoče z nemogočim. Ker pa tu ne gre za idejni pokret, z razčiščeniimi pojmi in trajnimi cilji, je realizacija, vsaj delna in začasna, vendarle mogoča in obstojajo celo neke osnove, ki naj bi fašistični internacionali služile za prvi temelj. »Antievropa« te osnove tudi navaja, ko pravi, da bi stopili za enkrat v zvezo fašistične internacionalne: Hitlerjevci, Heimwehrovci, britanski fašisti, člani bolgarske Rodne zaščite, finski Lappovci, romunski, grški in madžarski nacionalisti itd.

Kakor se že iz tega vidi, se fašisti skrbno ogibljujejo nacionalistov v Franciji, Jugoslaviji, Belgiji, Češkoslovaški in tudi Poljski. Lep dokaz, kako si zamišljajo to »fašistično internacionalo« kot le novo sredstvo za osnovevanje svojega bloka proti sedanjemu stanju in miru v Evropi. Ta nova internacionala fašističnega Rima naj bi bila le pomožna akcija za utrditev politike Kvirinale v onih državah, katere je že itak omrežil, in pa v onih, kjer so dosedanja prizadevanja sicer že imela nekaj uspeha, vendar pa še premalo in ne trajnega. Ti nacionalistični pokreti, ki bi dobivali iz Rima program, instrukcije, moralno in seveda tudi materialno podporo, naj bi se kot nekaj srednjeveški »najemniki« bili v svojih državah za »sveto« italijansko stvar, univali na javno mnenje in s časoma, če bi se akcija okrepila in posrečila, tudi na odgovorne vlade, odnosno bi jih sami sestavili.

V tretji skupini držav, kakor n. pr. v Ameriki, Angliji, na Španskem itd., pa bi zveze fašistične internacionalne koristile Rimu vsaj v idejnem in moralnem oziru s tem, da bi povečevale fašizem, v prvi vrsti seveda italijanskega, usiljevale javnosti leno mnenje o njem, univale morda tudi na kapital, da bi bil Rimu bolj naklonjen itd. Nameni, ki jih imajo v Rimu s fašistično internacionalo, so tedaj že na prvi pogled dovolj prozorni, zato smo

Korint v razvalinah

ATENE, 5. januarja. V ozemlju korintskega zaliva, ki se še ni opomoglo od zadnjega potresa, je bila v noči od sobote na nedeljo nova velika potresna katastrofa, ki je povzročila strahovita razdejavanja. Od starega dela mesta Korinta je ostal samo še kup razvalin, a tudi v obnovljenem delu ni hiše, ki bi ne bila prizadeta. K sreči so ljudje že takoj po prvem potresnem sunku zbežali na prosto, tako da človeških žrtev ni bilo. Vlada je dala na razpolago 1.000 vojaških šotorov, vojaška oblast pa je organizirala prehrano prebivalstva. Sunki so se ponavljali tudi še večer ves dan in vso preteklo noč, vendar niso povzročili ovih opustošenj. Strokovnjaki sodijo, da bo sledila še cela serija manjših potresov.

Po Joffrovi smrti

PARIZ, 5. januarja. Vsi listi objavljajo cele strani spominov na umrlega maršala in z veliko hvaležnostjo naglašajo njegove zasluge za Francijo. Spominjajo se tudi njegovih zvez z Jugoslavijo. Po vseh kinematografskih vprižarjajo filme iz vojnih dni, ki kažejo velikega vojskovodjo v raznih epizodah. S pozornostjo beležijo francoski listi tudi komentarje inozemskih listov ter izražajo veliko zadovoljstvo nad korektnim stališčem nemškega tiska, ki odkrito priznava velike zasluge in vrline pokojnega maršala. Z vseh strani prihajajo nešteti izrazi sožalja, za pogreb pa so prijavljene deputacije skoro vseh armad v Evropi. Pogreb se bo vršil jutri z največjimi vojaškimi častmi.

prepričani, da ne bodo rodili niti stotinke tistih sadov, ki si jih italijanski fašizem od njih obeta.

Razvoj dogodkov od ruske boljše-viške in italijanske fašistične revolucije je že dovolj pokazal, da sta oba skrajna današnja politična pokreta mogla nastati samo v specifično ruskih, odnosno specifično italijanskih razmerah in da tedaj nista in nikdar ne bo-

Nova iredentistična revija fašizma

RIM, 5. jan. Udruženje julijskih in dalmatinskih dobrovoljcev v italijanski vojski je pričelo izdajati revijo pod imenom »La porta orientale« (vrata vzhoda), ki bo izhajala mesečno na krog 100 stranih ter se bo bavila izključno z italijanskimi interesi na vzhodni obali Jadrana.

Pouodenj v Franciji

PARIZ, 5. januarja. V številnih pokrajinah Francije je nepričakovano nastala nevarnost, da pride do velikih poplav. Reke Garona, Loire, Saone in Marna naglo naraščajo. Po nekod so nižje ležeča poslopja že pod vodo in so jih morali izprazniti. V bližini Clermonta se je skoro ravno tamkaj, kjer je pred nekaj tedni pariški brzovlak padel v Loire, vsul zemeljski plaz. Potniški vlak, ki je prav tedaj prihajal, je bil še pravočasno zadržan in se je moral vrniti v Nantes.

Načrt velike združitve ameriških železnic

NEWYORK, 5. jan. Štiri največje železniške družbe na vzhodu Zedinjenih držav: New York Central, Pennsylvania, Baltimore and Ohio ter Chesapeake and Ohio so sklenile dogovor, na podlagi katerega je bil meddržavni trgovski komisiji predložen načrt za združitev vseh glavnih železnic vzhoda, izvzemši Novo Anglijo-

sta izvozno blago. Nevarnost, da bi se še kje uveljavila, je že davno minila. Vsi komunistični in fašistični pokreti izven Rusije in Italije so že v usodnem razpadanju in tega procesa ne more zadržati injekcija s kakršnokoli novo internacionalo. Da se pa fašizem tudi že doma krha, dokazuje uprav poseganje po takem sredstvu, kakor je — internacionala.

Vsaka teh štirih železniških družb reprezentira vrednost v iznosu dveh milijard dolarjev (112 milijard dinarjev).

Krsta Konstantina Velikega najdena?

CARIGRAD, 5. jan. Časopis prinaša senzacionalno vest, da se je nekemu nemškemu učenjaku posrečilo najti krsto Konstantina Velikega. Je to sarkofag iz egiptskega porfirja, ki stoji že nad 8 stoletij neopažen na dvorišču v turškem vojaškem muzeju. Merodajni krogi nočejo dati za enkrat nobenih podatkov o odkritju in čuvajo v tajnosti tudi ime nemškega učenjaka.

Letalka Johnson ponesrečila.

VARŠAVA, 5. januarja. Angleška letalka Johnson, ki je včeraj startala v Berlinu za Varšavo, je pri Ulstuku ponesrečila. Pri zasilnem pristanku se je njeno letalo popolnoma razbilo, ona sama pa je dobila le lažje poškodbe. O njenem nadaljnem poletu v Peking seveda ni več govora.

Curiška borza.

CURICH, 5. januarja. Beograd 9.1260, Pariz 20.245, London 25.052, Newyork 515, Milan 27.01, Berlin 122.82, Dunaj 72.60, Praga 15.30.

500 cerkev pred dražbo.

Na letni skupščini metodistične cerkve v Filadelfiji nedavno so bile razmere, ki vladajo v večini občin te cerkve, podvržene ostri kritiki. Pristojni referent je ugotovil, da grozi cerkvi v najkrajšem času velik škandal, če se ne posreči, nujno urediti njene finančne prilike. 500 cerkvam te veroizpovedi grozi nevarnost, da bodo prodane na prisilni dražbi. Ta položaj je povzročilo deloma slabo gospodarstvo, deloma finančne spekulacije vodstva cerkve. Proti krivcem je bilo uvedeno ostro postopanje.

Mariborski in dnevni drobiš

Otvoritev prednjaške šole Sokola v Mariboru

V soboto, dne 10. januarja dopoldne bo uradna otvoritev prednjaške šole SKJ. Upravo saveza bo zastopal brat dr. Riko Fux, tehnično vodstvo saveza pa brat Franjo Mačus.

Kakor znano, traja šola šest mesecev nepretrgano, pouk je sedem ur dnevno, razen nedelj. V osnovi razporeda predavanj je načelo, podati slušateljem znanje v vseh panogah telesne vzgoje in znanostih, ki so ž njó v zvezi. Sluhatelji so učitelji, ki so v sokolskih društvih že vodili oddelke in poznajo torej natančno sokolsko delo. Zato je v učni snovi strogo poudarjen moment samo strokovnjaškega razmotrivanja ved, potrebnih za plodno delo sokolskih organizacij na polju narodnega zdravja.

Sokolstvo v Jugoslaviji je razdeljeno na 25 žup. Vsaka župa je smela poslati v šolo dva udeležence, tako da je v šoli približno 50 slušateljev. Po končani šoli bodo udeleženci po svojih župah prirajali prednjaške tečaje, skrbeli za zvišano delavnost po društvih, organizirali in dajali pravo smer telesni vzgoji itd.

Voditelj šole je brat Franjo Mačus. v predavateljskem zboru so naši najboljši strokovnjaki. Ta šola pomeni za naše severno Sokolstvo lepo priznanje i uverjeni smo, da bodo sluhatelji ponesli iz mariborske šole zdrav in krenak sokolski duh po vsej Jugoslaviji!

Prihodnja številka »Večernika« izide radi praznika Sv. treh kraljev šele v sredo, ob običajni uri.

Pravoslavni badnjak.

Jutri, v torek, se bo vršila v vojašnici vojvode Putnika svečana biagoslovitev badnjaka, ki jo bo izvršil prota Trbojevič po prihodu slavnostne povorke z badnjaki. Povorka bo odšla ob 13.15 iz vojašnice vojvode Putnika z godbo na čelu po Stritarjevi, Frankopanovi ulici, preko državne mosta, po Gosposki in Slovenski ulici na Trg Svobode in potem po Vrazovi ulici skozi park po badnjake, nakar se zopet vrne v vojašnico. Komandant badnjaka bo major Nastas Mirković.

Pohorski dom.

Stavbna zadruga mestnih uslužbencev mariborskih je na svoji zadnji seji dala definitivno ime počitniški zgradbi in jo nazvala: Pohorski dom. Presenetljivo hitro je vzrastel ta dom na vzhodnem pohorskem obronku med Bolfenkom in Mariborsko kočo. Posebno lepo ga je videti iz Hoč in Reke, kako ponosno se z visokega razgleduje. Prvi snežni krst je že prejel. Majka zima ga je izredno vesela, ko se je že letos prepričala, da bo tako dobrodošel mnogoštevilnim smučarjem, ki se tako množijo in jih dosedanje pohorske kočice ne morejo vse ohraniti. Pohorski Božič je imel toliko gostov, da je bil res v zadregi, kako naj spravi vse pod streho, toda Pohorski dom bo drugo leto temu odpomogel. Torej ne bo v napotje. Pozdravljen Pohorski dom!

Smrtna kosa.

Včeraj popoldne je preminul v Mariboru znani trgovec in hišni posestnik, g. Feliks Michelitsch. Pogreb bo v torek, 6. t. m. ob 4. popoldne, izpred kapele na pokopališču na Pobrežju. — V soboto je umrl v 60. letu starosti g. Josip Zorko, šolski sluga. Pogreb bo v torek, ob 14.45 izpred mrtvašnice na magdalensko pokopališče. — V nedeljo je umrla v 63. letu starosti gospa Alojzija Krajnc. Pogreb bo 6. t. m. ob 15. uri izpred mrtvašnice na magdalensko pokopališče. Blag jim spomin, žalujočim naše sožalje!

Udruženje rezervnih oficirja i ratnika, pododbor v Mariboru

Ima svoj redni letni občni zbor dne 18. tm. ob 10. uri v lovski sobi hotela »Orel« v Mariboru. Za člane udeležba obvezna.

Svinjski selem v Mariboru.

Na svinjski selem dne 2. t. m. je bilo pripeljanih 106 svinj. Cene: 7-9 tednov stari prašiči 225-250 Din, 3-4 mesece 300-350, 5-7 mesecev 400-450, 8-10 mesecev 550-650, 1 leto 900-1.000, 1 kg žive teže 8-10, 1 kg mrtve teže 12-13 Din. —

Občutki in misli po novem letu.

Novega leta dan — za nami si! Dan valovanja plemenitih občutkov dobrohotnosti, ki se razlivajo iz blagovoljnih src širrom sveta liki po žaru tropičnega solnca razgibani morski valovi, prenašajoč v ledovje zakovanemu življenju na daljnem severu osvežujoči dar nebeške gorkote. Novoletna voščila so v kupih romaia celo daleč tja preko v nekdanj obljubljeno, sedaj že istotako razburkano in v zadovoljnosti razorano deželo Kolumbovih sanj — Ameriko k ljubim dragim, ki so se nekdanj skupno z nami gredli in veselili ob božičnih in novoletnih večerih pri domačem ognjišču in si oživljali svete spomine iz blaženih let ob ljubem domu, ob dihu blage mamice. In tako gre po novem letu z mešanimi občutki vsak svojo pot nestrpno pričakujoč, kaj ga sreča... Upa in čaka in išče in lovi, da vsaj drobec sreče in radosti dobi, povite v novoletne želje dobrih ljudi. Stopa dalje v življenje, vidi srečo in radost, trpljenje in bridkost. Skušša se približati sreči, ogniti se bridkosti, pa večkrat že ob prvih korakih zadene ob bodeče želo in skleleča rana mu je spremljevalka, ko dalje išče sreče križem sveta. — V dom sreče in radosti kraj pot križeva pelja, na poti pa življenja križ skeleče rane da. Le malo je izbranih, pri kojih so novoletna voščila povsem točno uresničena. Največ jih upeša na srečolovu, posebno onih, ki imajo prešibko potno palico v oporo. — Le malokdo do sreče pot do konca konča, upeša, ko življenja križ ga z ranami obda... Navzlic vsem prevaram in neuspehom pa nas novoletna voščila in želje blagočutnih ljudi dobrodejno objemajo in tolažijo kakor solnce, ki z žarom in ljubeznijo objema vse ljudi. Ko bode novoletna dobrovoljnost in blagohotnost prešinila ves človeški rod pa bodo polnoresnične besede božične: »In srca človeška mir sveti ogreva«.

Popotnik iz Slov. goric.

Himen.

Poročila sta se v soboto zvečer v mestni cerkvi v Ptuj, trgovec gosp. Karol Mahorič in gospica Rozi Mihovec iz Ljubljane. Priči sta bila g. dr. Ciril Porekar iz Ljutomera ter gosp. Franc Mahorič. — Bilo srečno!

Vremenske muhe.

Pravcata vremenska revolucija je nastala zadnja dva dni v Mariboru in okolici in postala prava nadloga za prebivalstvo. Po čisto pomladanski nedelji se je vtila ponoči ploha, proti jutru pa je začelo snežiti na debelo. Strehe, katere je nedeljsko nenavadno toplo solnce popolnoma izpralo, so dobile zopet snežno odejo, po mestnih ulicah pa je taka brozga, da ne pomagajo niti najboljše čevlji. Če pritisne čez noč mraz, bo joj! —

Zadnje slovensko šolo v Trstu.

bivšo ponosno Ciril-Methodovo šolo pri Sv. Jakobu, ki je vzgojila na tisoče in tisoče zavedne slovenske mladine in so jo Italijani pred meseci zaprli, je vzela sedaj v najem tržaška mestna občina, ki bo namestila v njej — italijansko šolo.

Mestno kovališče

bo jutri, kakor navadno ob praznikih, od 8. do 12. odprto. Parna kopej za moške. —

Zbor donskih kozakov.

ki bo koncertiral v Mariboru pod vodstvom znamenitega dirigenta Sergeja Jarova v sredo, dne 7. t. m. ob 20. uri v Unionski dvorani, pride v Maribor s popoldanskim dunajskim brzovlakom v sredo. Nekaj vstopnic za koncert se še dobi.

Verniki pravoslavne občine

se poslove od starega leta dne 13. januarja zvečer v hotelu Orel, druga dvorana (lovska). Začetek ob 20.30. Vabljeni člani in prijatelji pravoslavja. — Odbor pravoslavne cerkvene občine.

Vandali

so se zopet pojavili v našem parku. V noči od 3. na 4. tm. so izruvali in raznesli 8 klopi in več napisnih tabel. Preobjestni ponočnjaki se očitno ne zavedajo, da krađeto denar iz žepov davkoplačevalcev.

Prstan, vreden 300 Din,

je Ana S., policiji znana prostitutka, ukradla nekemu naredniku, ko je z njo užival sladkosti življenja. V nedeljo so jo aretirali. —

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Ponedeljek, 5. januarja: Zaprtó.
Torek, 6. januarja ob 15. uri: Aladin. Otroška predstava. Kuponi. Ob 20. uri: »Aleksandra«. Znižane cene.
Sreda, 7. januarja: Zaprtó.
Četrtek, 8. januarja ob 20. uri: »Grof Luksenburški« Ab. B.

Ptujsko gledališče.

Ponedeljek, 5. januarja ob 20. uri: »Življenje je lepo«. Gostovanje marib. gledališča.

Praznik Sv. treh kraljev v mariborskem gledališču. Na praznik, 6. t. m. bo sta v mariborskem gledališču dve predstavi: ob 15. uri se bo uprizorila kot otroška predstava Raederjeva čarobna pravljica v enajstih slikah »Aladin«, ki se odlikuje po živahnem dejanju, pestri inscenaciji ter mestoma zelo zabavnem dejanju. Zvečer ob 20. uri bo priljubljena opereta »Aleksandra«, ki radi svoje temperamentne muzike ter izredno veslega dejanja občinstvo sijajno zabava. Pri tej predstavi veljajo prvič znižane cene.

Iz gledališča. V četrtek, 8. januarja ob 20. uri se bo uprizorila Leharjeva zabavna in melodijozna opereta »Grof Luksenburški«, ki je letos v novi režiji g. Trbuhoviča popolnoma uspela ter polni hišo za hišo. — Študira se Franka Wedekinda zanimiva in globoka drama »Duh zemlje«, za predpustni čas pa se pripravljata sijajna burka »Odgodena noč«.

Vinska izvozna zadruga za dravsko banovino.

V petek, dne 2. t. m. so se pri »Orlu« v Mariboru sestali zastopniki devetero vinarških zadrug iz dravske banovine na konferenco o ustanovitvi skupne izvozne zadruge. Zadruga se je takoj ustanovila in je bil načelnikom izvoljen znani posestnik gosp. Franjo Thaler iz Št. Ilje v Slov. gor. Članice izvozne zadruge morejo postati samo vinarske zadruge. Pristopilo je razen Kletarske zadruge v Mariboru vseh ostalih 9 zadrug iz dravske banovine. Zadruga ima za enkrat svoje kleti v Judendorfu pri Gradcu, upa pa, da bo razširila svoj delokrog tudi na Dunaj, na Češkoslovaško itd. V interesu razvoja našega vinarstva, ki je bilo močno na tleh, je ustanovitev zadruge treba toplo pozdraviti. —

Kože divjadi

naj se pošljejo na naslov »Divja koža« v Ljubljani, velesujem, kjer bodo prodane za račun pošiljatelja na dražbi kož, ki se bo vršila dne 26. t. m. Vendar pa naj pošlje vsakdo le dobro pripravljene kože, ker le te dosežejo tudi dobre cene. Slabih kož noče nihče kupiti. Zgodilo se je, da so nekateri poslali »Divji koži« samo slabo blago, ki ga jim niti razni podeželski prekupci niso hoteli odvzeti. To povzroča samo nepotrebne stroške in izgubo časa. —

Truplo novorojenčka

moškega spola so našli nedaleč od novega dupleškega mostu. Bilo je zavito v rjav papir. Pokopali so je na pokopališču pri Sv. Martinu pri Vurbergu, orožništvo pa išče sedaj brezsrčno mater. —

Učiteljski upokotenci iz Maribora in okolice

se zberejo v četrtek, dne 8. januarja v gostilni ge. Koštomaj na običajno družbeno kramljanje ob 14. uri.

Dr. Slavko Barlé, advokat iz Beograda

naznanja svojim klientom, da se do 17. januarja nahaja na dopustu v Mariboru, Cankarjeva 10.

Najmanjšo armado sveta

ima nedvomno republika Kostarika v srednji Ameriki. Že vsa leta sem je stalno razoroževala, nedavno pa sta i parlament i vlada s predsednikom sklenila, da se izvrše v vojnem proračunu še nadaljnje štednje. V zvezi s tem je s posebnim dekretom oborožena sila Kostanujno urediti niene finančne prilike. 500 mož. Zanimivo je povrh še to, da velik del te armade sploh nima pušk in drugega orožja, ampak godbene instrumente, ker so člani te armade večinoma godbeniki!

KINO

Grajski:

Od danes dalje:
Richard Tauber.
ZEMLJA SOLNCA.
100% nemška zvočna opereta.

Union:

Od danes, torika, dalje:
Velefilm v naravnih barvah, 100% nemški govoreči in zvočni film.
KRALJ VAGABUNDOV
Mojstrsko delo po istoimenski operi.

Predstave v obeh kinih ob delavnikih ob 17. 19. 21. uri: ob nedeljah in praznikih ob 15. 17. 19 in 21. uri
Predprodaja dnevno: od 10. do 12. ure na blagajni. XXVI

POLO KINO

Torek, dne 6. jan.
VELIKA SENZACIJA
Pustolovni film z Bebe Daniel.

Kino 'DIANA' Studenci.

Torek 6., sredo 7., četrtek 8. januarja

Prvi poljub

Vesela filmska zgodba s priljubljeno ANY ANDRA v glavni uloži.
PREDSTAVE: ob delavnikih ob 8. uri; ob nedeljah in praznikih ob 4., 7. 9. uri. Moderna godba!

Zopet vlom za vlomom.

Tekom zadnjih dni je bila izvršena v Mariboru kar cela vrsta vlomov in tatvin:

V noči na nedeljo so s ponarejenimi ključi prišli v prodajalno podružnico pekarnice Mulec v Kettejevi ulici. V prodajalni so odprli vse predale, vendar so odšli brez plena, ker so bili predali prazni.

V isti noči je našel trgovčev sin Karel Tkalec na Glavnem trgu št. 4 svoje v prvem nadstropju ležeče stanovanje odprto in razsvetljeno, sredi sobe pa velik kovček, nabasan z njegovim perilom. Ko je Tkalec stekel k prijatelju Demetru Glumcu za pomoč, je vlomilec skočil skozi okno in izginil v temi, odnesel pa s seboj Tkalečevo zlato uro z veržico v vrednosti nad 1000 Din. Nabasani kovček pa je pustil. Našli so tudi vetrih, ki je bil — kakor se je izkazalo — izdelan v ključ. delavnici Šelovi v Miklošičevi ulici.

V tej delavnici sta pomočnika Stupan in Lešnik, ko sta se vrnila krog 2, ponoči z dela v tovarni Mirim, našla glavna železna vrata odprta, okno delavnice sneto in v delavnici vse razmetano. Očitno je bilo, da je nekdo rabil pile za izdelanje vetriha. Ta vlomilec, ki je potem bil zasačen pri Tkalcu, a je pobegnil, je poskušal vlom že v skladišču družbe »Konzerva« v Miklošičevi ulici, pa je bil očitno tudi prepaden.

Žel. uradnik Matej Furlan pa je sinoči okrog 19. pri prihodu s sprehoda našel stanovanje odprto in manjkalo je perila, oblek, srebrna ura in drugo v vrednosti 1350 Din.

Pri Nekrepovih v Smetanovi ulici 59 se je sinoči krog 9. pojavil neznanec. Ko je videl, da je služkinja sama doma, ji je izjavil, da je prijatelj mladega Josipa in da mu je ta dovolil, naj ga počaka v njegovih sobi in igra na njegov klavir. Ko se je kasneje vrnil Josip in je neznanec že izginil, je Josip opazil, da mu je zmanjkalo gramofon in pa 16 gramofonskih plošč, v skupni vrednosti krog 2050 Din.

V. Lorbert na Meljskem hribu pa je tu di sinoči v svoji podstrešni sobi zasačil neznanca, ki se je izkazal z dokumenti nekega Grünerja. Ko je poslal po stražnika, se je neznanec zapletel z njim v prepir in borbo, v kateri pa se je izkazal kot močnejši in je pred prihodom stražnika pobegnil.

TRENCHCOATI.

površniki, hubertusplaščl, usnjeni jopiči, 300 vrst krzna, pliši, snežni čevlji, snežni škornji, galoše, kakor tudi vse manufakturno blago na obroke. ORNIK, Maribor, Koroška cesta 9. XLIII

Samec in male obitelji jedo pomeni in dobro le v javni kuhinji na Slatkovem trgu 6. —

Beseda društvenim upravnikom in članom ob novem letu

Dober uspeh društvenega delovanja je navadno odvisen od pravega takta društvenih upravnikov, zlasti od predsednika, tajnika, blagajnika, pevovodje, načelnikov, vaditeljev itd. Ako vsakdo svojo nalogo dobro razume in jo izvršuje z vnejo in vztrajnostjo ter napram svojim soupravnikom in članom s primernim taktom, mora društvo dobro uspevati; kajti to ne ustreza samo dobri stvari, temveč tudi društvenim članom, ki gledajo z zaupanjem na nje, pričakujoč od njih, da naj bo vsakdo na svojem mestu cel mož.

Resnica je, da društveni upravniki, če so za svoje opravke vneti, žrtvujejo za društvo nesebično ne samo čas, temveč čisto tudi nepričakovane gmotne žrtve. Kljub temu morajo neredko celo prenašati tudi javna in prikrita situiranja, morabit celo napade in žalitve, zahvale in priznanja pa niso deležni niti od predsednika, kaj šele od drugih. Vneti upravniki ne delajo radi zahvale in priznanja, ampak zaradi dobre stvari same; ker so kot marljivi činitelji navdahnjeni z vztrajnostjo, pogumom, idealizmom in optimizmom, jim niti na misel ne pride, da bi odložili svoj opravke predčasno ali si iskali kaka druga zadoščenja za napade in prizadane jim žalitve.

Člani nimajo samo dolžnosti, plačevati članarino, njim pripadajo tudi razne pravice; zato naj dajejo društva svojim članom društvena pravila v vpogled.

Vsak upravnik in odbornik, zlasti predsednik, mora poznati dobro svoj delokrog ter v tem poznanju postopati tovariško. Docela zgrešeno bi bilo, če bi se n. pr. predsednik vselej in povsod čutil samo predsednika, češ, jaz sem predsednik, kakor rečem jaz, tako mora biti in nič drugače, sicer položim svoj mandat. So predsedniki, ki smatrajo dobro mišleče mnenje svojih soupravnikov za nasprotovanje in za ponižanje svoje predsedniške visokosti ter se skušajo v svoji domišljavi užaljenosti maščevati, da ukrenejo ravno nasprotno.

So tajniki, ki mislijo, da izven njihovega mnenja ni nobeno pravo, ki žalijo in ponižujejo veljavo svojih soupravnikov pred društvenimi člani in celo pred nečlani.

So blagajniki, ki mislijo, da bi bili oni za društvo vse boljše in ceneje naročili, nego predsednik ali tajnik.

So odborniki, ki pridno kritikujejo delo društvenih upravnikov, sami pa ne store za društvo malo ali ničesar.

Iz nadaljnjega našega razmišljanja se nam bodo morebiti izluščili sledeči sklepi:

1. Ker je naše društvo za mene, moj dom, moj stan, moja občina, moj narod in država potrebno, hočem svojo članarino redno plačevati ter pridobivati novih članov.

2. Delovanje svojega društvenega odbora in njegovih upravnikov hočem podpirati v vseh ozirih s taktom, ki ne bo nikomur nadležen.

3. Kot predsednik se hočem izogibati vsakemu despotizmu, terorizmu, ošabno-

sti, maščevalnosti nad svojimi soupravniki in člani, zavedajoč se, da me s takšnim nastopom ne morejo uvaževati, k večjemu jim ubijam njihovo delavnost. Pred oblastmi in na znanj hočem svojo društvo nesebično zastopati, neglede na svojo osebno korist ali škodo, zavedajoč se, da se mi je za izkazano zaupanje društvo vrednega izkazati.

4. Kot tajnik hočem biti vedno vreden izvrševalec društvenih potreb, pri čemer mi bode vsak sodelavec dobrodošel brat, ne tekmeč.

5. Kot blagajnik hočem upravljati društveno imovino vestno, brez samolastnega nastopanja, štedljivo, a brez stiskanja, ki lahko postane tudi škodljivo.

6. Kot odbornik se hočem odborovih sej redno udeleževati. Dobro obiskane odbore se je so predsednikovo veselje, one dajejo razpravam krila za polet.

7. Kot društveni poročevalec se hočem potruditi svoja poročila podati izčrpno in natančno, da bodo ustrezala dejanskemu stanju.

8. Vsi, naj smo upravniki, odborniki ali navadni člani, se potrudimo, da delovanje svojega društva spravimo na tir narodnega in državnega edinstva, kar je z Maribor in našo severno mejo neobhodno potrebno. V Mariboru je nad 50 raznih društev, ki bi lahko tvorila izdatno armado za uveljavljanje narodnega in državnega edinstva.

Ob tem razmišljanju se moramo spomniti na vladarjev proglas z dne 6. januarja 1929, ki pravi med drugim: »... čuvati narodno edinstvo in državno celoto, to je najvišji cilj moje vladavine, a to mora biti tudi najvišji zakon za mene in za vsakogar! Prepričan sem, da bodo vsi razumeli iskreno besedo svojega kralja in da bodo moji naivernejši pomočniki pri mojih naporih.«

»S tem, da sporočam to svojo odločitev svojemu narodu, naročam vsem oblastim v državi, da po nji postopajo, a vsem in vsakomur zapovedujem, da se ji pokoravajo!«

Praga postaja milijonsko mesto

Po ljudskem štetju, izvršenem začetkom decembra, šteje Velika Praga 848.702 prebivalca, torej za 171.000 več nego pri prejšnjem štetju. S tem je Praga prekosila Bruseli (815.000 po stanju od 1. jan. 1928), Carigrad (811 tisoč) in Madrid (808.000). Danes je Praga med evropskimi velemesti na 16. mestu. Razun 10milijonskih mest io prekašajo samo še Birmingham in Liverpool, Napulj, Milan in Rim.

Ekspresni vlak — z enim edinim potnikom.

Potniški promet med Parizom in Rimom je silno padel. Zgodilo se je minul ponedeljek, da se je v ekspresnem vlaku Pariz—Rim vozil en edini potnik, neki Anglež.

Sokolstvo

Smuški tečaj mariborske sokolske župe.

Poleg mnogih tečajev, ki so jih priredili razni klubi in društva za božične praznike, je bil tudi smuški tečaj, ki ga je priredila mariborska sokolska župa od 25. do 31. decembra pri Sv. Martinu na Pohorju, ki je vsestransko dobro uspel. Snežne razmere so bile zelo ugodne, senože-ti, travnikov in njiv je v okolici Sv. Martina v izobilju. Tečaj je vodil br. Hočevar v splošno zadovoljnost. Tečajniki so se toliko izvežbali, da bodo lahko prevzeli vodstva društvenih smuških odsekov.

Seja predavateljskega zbora

prednjaške šole SKJ se bo vršila v torek dne 6. januarja ob 8. zvečer v župni sobi Narodni dom. Vabim vse predavatelje, da se seje zanesljivo udeleže. Na dnevnem redu važne zadeve! Druga seja predavateljskega zbora bo v sredo dne 7. t. m. ob 8. zvečer v župni sobi Narodni dom. Seji prisostvuje brat savezni načelnik Bajželj. Prosim zato predavatelje, da se seje zanesljivo udeleže. — Vodja šole.

Kratek pogled u minula stoletja

L. 1431 je zgodovinsko znamenito radi tega, ker je bila takrat »Devica Orleanska«, Jeanne d'Arc, kot čarovnica sežgana na gredi v Rouenu. Po vojni je bila proglašena od katoliške cerkve za svetnico. — L. 1531 je Anglija postala izgubljena za katoliško cerkev: ustanovljena je bila angleška državna cerkev. — L. 1631 je po 500 letih miru Vezuv zopet strašno bruhal in je katastrofa zahtevala mnogo človeških žrtev. — L. 1731 je bil strašen potres na Kitajskem, ki je v Pekingu zahteval krog 100.000 človeških žrtev. — L. 1731 je tudi umrl Anglež Daniel Defoe, pisatelj slovite povesti »Robinson Crusoe«. — L. 1831 je bil rojen slavni angleški fizik David Edward Hughes, izumitelj brzojavnega aparata za napisanje brzojavke na papirni trak, izumitelj mikrofona itd. — Istega leta je bil rojen slavni francoski pesnik Viktorien Sardou. — L. 1831 je umrl eden najslavnejših državnikov Zedinjenih držav, njihov dvakratni predsednik James Monroe, znan po svoji noveletni poslanici na ameriški narod l. 1823, ki je še danes znana pod imenom »Monroeve doktrine»: Amerika Amerikancem! — L. 1831 je umrl slovit nemški filozof Friderik Hegel. — L. 1831 je znanstvenik Mihael Farady iznašel magnetično in električno indukcijo, pričetek kasnejše elektrotehnike.

Tragedija matere in hčerke v Parizu.

V neki ulici Pariza je 64letna rentnica Julijana Renard zbolela na raku. Skupno z 37letno hčerko ste sklenili umreti. Hčerka je materi najprej prerezala žile na rokah. Ker smrt ni hotela nastopiti, jo je skušala usmrtiti z močno električno strujo. Tudi to je bilo zaman. Nato jo je s kuhinjskim nožem zabolila v srce. Pri tem pa so opešale njene in sile in zgrudila se je nezavestna. Ko so jo potem peljali na policijo, je skušala ponovno izvršiti samomor, končno pa je zblaznela.

Urno mu je mazilila rane z balzami, ki ga je bila zvarila, in mu nadevala obkladke in obveze s takšno spretnostjo in rahlostjo, da je ranjenec jedva čutil dotiklaj njenih prstov.

»Tako, zdaj je vse v redu.« je izpregovorila Ciganka zdajci. »Trije dnevi mirnega ležanja bodo zadoščali.«

To rekša je skomignila z ramama in dodala nato: »To niso rane mečev; to so vbodljaji z iglami!«

Manfred je pokimal z glavo

»Naši ljudje suvajo bolje, kadar se lotijo,« je nadaljevala starka nekako zamišljena; njen pogled je blodil zdaj k Manfredu, zdaj k Lantnéju.

Manfred je upiral oči v prijatelja.

Mlada moža si nista rekla besede.

Le v njunih pogledih in v njih glasu je bilo toliko več bratovske ljubezni in gorkote, da sta čutila oba, da se je razpršila nedavna motnja njunega prijateljstva kakor megla v krepitem solncu.

V prvem trenutku po rešitvi sta se bila objela; to jima je zadoščalo brez besed.

»Veliki profos jet orej ranjen?« je povzela Ciganka.

»Ranjen je!« je odgovoril Lantné.

»Kdo ga je ranil? Gotovo ti? Ali veš za gotovo, sinko?«

Starka je govorila s čudno milobo.

(Nadaljevanje prth.)

M. Zevacco:

V. senci jezuita

Zgodovinski roman.

Hripavo je kriknil:

»Dvanajst!«

Samsak je grozovito zaklel.

La Šatenjré na je proglasil zmagovalno:

»Jaz sem torej tisti, ki poroči Žileto, vojvodinjo Fontenbloško, kadar bjamemo rokovnjača!«

In mogočna radost je zasijala na njegovem obrazu.

Ostala dva sta pokimala z glavo; komaj sta premagovala svojo besnost.

Nato so vsi trije opasali meče in odšli iz gostilne pri »Vedeževalki«.

Tako je postala Žileta Šantijis zaročenka Franca De Vivon, gospoda De La Šatenjré.

XIX.

Ciganka.

V noči, ki je videla neverjetni naskok rokovnjačev na Luver, je nutil Dvor Čudežev zares čudno lice.

V sredi prostranega štrikotnika, ki so ga tvorile vrste gobavil hiš, se je dvigala visoka sulica z nasajeno četrto mrvovine; zastava rokovnjačev!

Gorele so smolnate baklje; zapalili so bili ognje; na surovih mizah so stali sodci vina, in krožile so čaše, da je lahko pil, kdorkoli je hotel. Množica se je gnetla okrog ognjev; ženske so obvezovale številne ranjence; trije mrtveci so bili razstavljeni na mizah, okrog katerih so pele starke žalne pesmi in slavile kreposti pokojnikov; hvalile so njih pogum, njih gorečnost v boju, in poveljevale njihovo silo; z eno besedo, vršila se je vsa proslava, ki dostojta vojaku, padlemu na boju časti. Drugače pa je bil širni prostor razmeroma miren. Po svojem drznem pohodu so čutili rokovnjači temno, polnezavestno skrb pred novo bitko; niso se tolažili, da ostane stvar kar tako; vse kraljestvo siromakov je bilo pripravljeno na obrambo in čakalo sovražnika. Može niso bili odložili svojega orožja, ženske pa so hitele graditi barikade pred vsemi ulicami, ki so se iztekale v to zavetje. Straže, v celih oddelkih in posamezne, so bile razstavljene daleč okrog osrednje trdnjave, in predstraže in ogledniki so se raztezali daleč tja do samega Luvra — nevidni, zaviti v plašč noči.

Manfreda so bili prenesli v eno izmed hiš notranjega dvora; stanovanje v ulici Froamantel se je zdele Lantnéju prenevarno.

V revno opremljeni sobici je sedel Lantné ob posteli, kjer je ležal Manfred; starka, ki smo jo spoznali pod imenom Ciganka, mu je izmivala in obvezovala rane.

Za prihodnje zrebanje
priporoča nakup

srečk drž. razredne loterije

à Din 25 za četrtinko. Zrebanje
I. razreda bo 16. anuarja 1931.

Bančna poslovalnica BEZJAK, Maribor, Gosposka ulica št. 25

Nakup in prodaja valut in vrednostnih papirjev po najvišjem dnevnem kurzu. — Kontrola vseh tu- in inozemskih srečk

V najem dam
majhno dobro idočo trgovinico. Potreben kapital ca 8000 Din. Dopise pod »Rentabel« na upravo lista. 26

Lep lokal s sobo ali brez
v magdalenskem okraju, pripraven za krojača, oddam v najem. Naslov v pravi »Večernika«. 40

Starejšega osamljenca ali osamljenko
sprejme poštna družina v dosmrtno oskrbo v lastni hiši. 41

Vzamem v najem
dobro idočo branjarijo na zelo prometni točki. Pismene ponudbe je poslati na upravo »Večernika« pod »Branjarija«. 43

Premog Peklenica
brez smrada in kamenja, malo pepela. Po vozovih Din 38.— franko dom. B. Guštin, Cankarjeva 24, telefon 2499.

Prazno sobo, srednje veliko,
oddam posamezni osebi z lastno oparvo. Kuhati se ne dovoli. Cena Din 200. Stritarjeva ul. 5 I. 44

BRIKETI,
Mejovšek, Tattenbachova 13, tel. 2457.

Pozor!
Oddam osebno pravico zanesljivi osebi v najem. Kje pove uprava »Večernika«. 35

Prodajam veliko preprogo
370x250 cm in dobro ohranjen otroški voziček. Vprašati Frankopanova ulica št. 17. 36

Sposobna mlada poročenca
brez otrok iščeta v Mariboru ali okolici dobro gostilno v najem. Posredovalci izključeni. Ponudbe pod »Januar« na upravo lista. 3954

Mestno avtobusno podjetje v Ptuj
razpisuje mesto šoferja, ki mora poleg splošnih pogojev biti izučen mehaničar in ne star nad 40 let. Podrobnejše informacije se lahko vsak čas dobe pri mestni upravi v Ptuj. Prošnje je vložiti najkasneje do 30. I. 1931. 34

Dve opremljeni sobici
oddam dvema gospodoma. Koseskega ulica 35. 37

Plečnine,
vse vrste po meri in okusu ter vsa pravila izvršuje hitro in točno po najnižji ceni mehanična pletarna Javornik, Vojašniška ul. 2, Maribor. XXIV

Družabnika
z nekaj kapitala iščem za otvoritev zaloge glinastih peči, emailiranih ploščic in šamotne češke opeke. Pismene ponudbe pod »Pečar« na oglasni oddelek Večernika. 15

Inserirajte
v
„Večerniku“

Samo Din 10.—

stane liter prvovrstnega dalmatinskega vina v gostilni »ŠKORC«, Vodnikov trg 3, kjer prodaja Tomo Milč iz Šibenika vina lastnih pridelkov. Tu so vam topla in mrzla jedila kakor morske ribe, vedno na razpolago. En sam poskus in uverjeni boste! 48

Večje množino
makulaturenega papirja
prodamo

Uprava „Jutra“ in „Večernika“
Maribor, Aleksandrova cesta 13

Zahvala

Podpisana izrekam tem potom društvu

„Ljudska samopomoč“ v Mariboru

najlepšo zahvalo za takoj izplačano pripadajočo podporo po smrti našega očeta gosp. Lovrenca Godec in priporočam to neprecenljivo društvo vsakomur v takojšnji pristop.

Studenti pri Mariboru 31. 12. 1930.

ELIZA GODEC.

Otvoritev dvorane

v gostilni Plohl na Teznu dne 6. tm. ob 15. uri s koncertom

Z izbornim vinčkom, svežim pivom v sodčkih in dobrim prigrizkom bo preskrbljeno. — Za obilen obisk se priporoča VINKO PLOHL, gostilničar

Opravična številka: E IV 2773/30

Opravična številka: E IX 4046/30

8

12

Dražbeni oklic. Dražbeni oklic.

Dne 13. februarja 1931 ob 9 uri dopoldne bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga k. o. a) Pobrežje vl. št. 687

b) Pobrežje vl. št. 777

in sicer 2 pritlični stanovanjski hiši z vrtom.

Cenilna vrednost: ad a) Din 32.000.—,

ad b) Din 20.272.—.

Najmanjši ponudek: Din 34.848.—.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru

Okrajno sodišče v Mariboru odd. IV.,
dne 20. decembra 1930.

Dne 16. februarja 1931 ob 10 uri dop. bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga k. o. Rače vl. št. 445.

Cenilna vrednost: Din 169.733.60 in sicer za vl.

št. 445 k. o. Rače Din 108.000 in Din 35.389.20.

za vl. št. 616 k. o. Rače Din 14.824.40.

Vrednost pritikline: Din 11.520.—.

Najmanjši ponudek: Din 113.155.80.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru, odd. IX.

Okrajno sodišče v Mariboru odd. IX.,
dne 14. decembra 1930.

»JUTRO«

svojim naročnikom in čitateljem!

Da omogoči „Jutro“ svojim prijateljem nakup krasnih slovenskih knjig tudi v Mariboru, se dobe v „Jutru“ razpisane zbirke v

Hitite, da ne zamudite ugodne prilike!
Zbirke se dobe samo do 10. februarja 1931.

podružnici Tiskovne zadruge
v Mariboru, Aleksandrova cesta 13